

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	33205
Nom	Psicologia social de l'activitat física i de l'esport
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2023 - 2024

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1312 - Grau CC.Act.Fís.Esp.	Facultat de Ciències de l'Activitat Física i l'Esport	2	Altres casos
1331 - Grau en Ciències de l'Activitat Física i de l'Esport	Facultat de Ciències de l'Activitat Física i l'Esport	2	Altres casos

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1312 - Grau CC.Act.Fís.Esp.	1 - Psicologia	Formació Bàsica
1331 - Grau en Ciències de l'Activitat Física i de l'Esport	1 - Psicologia	Formació Bàsica

Coordinació

Nom	Departament
ALVAREZ SOLVES, JOSE OCTAVIO	306 - Psicologia Social
CASTILLO FERNANDEZ, ISABEL MARIA	306 - Psicologia Social

RESUM

L'assignatura "Psicologia Social de l'Activitat Física i l'Esport" de caràcter bàsic, s'ocupa de l'estudi científic dels fenòmens socials de l'esport des d'una perspectiva psicosocial, especialment de les interaccions socials que es produeixen en el context de l'activitat física i de l'esport. Així mateix, estudia els factors psicosocials que influeixen en la participació esportiva i els efectes que aquesta participació tenen en el rendiment i el benestar.

Amb aquesta assignatura es pretén que l'alumnat:

1. Es familiaritze amb la literatura existent en la psicologia social de l'activitat física i l'esport.
2. Adquirisca una panoràmica teorico-pràctica sobre el tema.
3. Conega els principals determinants del rendiment esportiu i aprenga a identificar els principals processos psicosocials bàsics que influeixen en aquest rendiment i en el benestar dels practicants d'activitats físicoesportives.
4. Aprenga a analitzar les relacions intergrupals i els seus efectes sobre el rendiment tant individual com grupal.
5. Conega les principals teories del lideratge en l'esport amb èmfasi en el paper de l'entrenador com a líder.
6. S'introduïska en les línies d'investigació de la Psicologia Social de l'Activitat Física i l'Esport.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

No hi ha recomanacions ni requisits previs per a cursar aquesta assignatura

1312 - Grau CC.Act.Fís.Esp.

- Adquirir la formació científica bàsica aplicada a l'activitat física i a l'esport en les seues diferents manifestacions
- Conèixer i comprendre els fonaments epistemològics i històrics i educatius de l'activitat física i l'esport
- Conèixer i comprendre els factors comportamentals i socials que condicionen la pràctica de l'activitat física i l'esport
- Conèixer i comprendre els efectes de la pràctica de l'exercici físic sobre els aspectes psicològics i socials de l'ésser humà
- Aplicar els drets fonamentals i d'igualtat d'oportunitats entre homes i dones, els principis d'igualtat d'oportunitats i accessibilitat universal de les persones amb discapacitat, de solidaritat i de protecció mediambiental, i els valors propis d'una cultura de la pau i de valors democràtics
- Promoure i avaluar la formació d'hàbits perdurables i autònoms de pràctica de l'activitat física i l'esport

- Aplicar els principis fisiològics, biomecànics, comportamentals i socials als diferents camps de l'activitat física i l'esport
- Seleccionar i saber utilitzar el material i equipament esportiu adequat per a cada tipus d'activitat i població
- Comprendre la literatura científica de l'àmbit de l'activitat física i l'esport en llengua anglesa i en altres llengües de presència significativa en l'àmbit científic
- Desenvolupar recursos per a l'adaptació a noves situacions i a la resolució de problemes, i per a l'aprenentatge autònom i la creativitat
- Desenvolupar hàbits d'excel·lència i qualitat per a l'exercici professional
- Conèixer les lleis bàsiques dels diferents processos psicològics que regulen el comportament humà
- Aplicar els principis psicològics als diferents camps de l'activitat física i l'esport
- Conèixer les habilitats i les competències psicològiques dels esportistes i practicants d'exercici físic
- Conèixer les funcions, les característiques i les limitacions dels diferents models teòrics de la psicologia social de l'activitat física i l'esport
- Conèixer els principis psicosocials del funcionament dels esportistes i dels grups esportius
- Saber analitzar el context esportiu en què es desenvolupen les conductes dels esportistes i els processos grupals
- Ser capaç d'identificar els problemes més rellevants plantejats segons les necessitats grupals i intergrupals
- Saber descriure i avaluar els processos d'interacció, la dinàmica dels grups i l'estructura grupal i intergrupala
- Saber seleccionar i administrar els instruments que permeten obtenir dades rellevants per avaluar els contextos esportius
- Desenvolupar la capacitat per treballar en equip i col·laborar eficaçment amb altres persones

Amb aquesta assignatura es pretén que l'alumnat, al final del curs:

1. Es familiaritze amb la literatura existent en la Psicologia Social de l'activitat física i l'esport
2. Compregua en què consisteix l'aproximació psicosocial a les realitats socials de la pràctica d'activitat fisicoesportiva.
3. Conega i compregua els antecedents psicosocials de la pràctica d'activitat fisicoesportiva i els seus efectes sobre rendiment, adherència a la pràctica, benestar/malestar dels qui la practiquen.
4. Sàpia analitzar i avaluar els contextos reals de pràctica d'activitat fisicoesportiva des dels models teòrics de la Psicologia Social aplicada a l'activitat física, l'esport i l'exercici físic.

5. S'introduïska en les línies d'investigació de la Psicologia Social de l'activitat física i l'esport.
6. Sàpia dissenyar programes d'intervenció relatius a l'activitat física, l'esport i l'exercici, tenint en compte les dimensions psicosocials i els efectes que aquestes tenen sobre la vivència de la pràctica d'activitat fisicoesportiva.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Tema 1: Introducció a la Psicologia Social de l'Activitat Física i l'Esport

1. Concepte: la psicologia social de l'activitat física i l'esport
2. Principals àmbits d'actuació de la psicologia social de l'activitat física i l'esport

2. Tema 2: Participació esportiva i agents de socialització esportiva

1. Participació esportiva
2. Processos de socialització esportiva
3. Els estereotips de gènere

3. Tema 3: El grup esportiu i productivitat grupal

1. Concepte de grup y d'equip
2. L'estructura del grup
3. Determinants de la productivitat grupal
4. La despreocupació social

4. Tema 4: La motivació en l'activitat física, l'esport i l'exercici físic

1. Concepte de motivació
2. Motius de pràctica i no pràctica en l'activitat fisca-esportiva
3. La teoria de metes d'assoliment
4. La teoria de l'autodeterminació
5. Climes empowering i climes disempowering
6. Programes d'intervenció per al desenvolupament dels contextos motivacionals positius

5. Tema 5: El lideratge en l'activitat física, l'esport i l'exercici físic

1. Concepte de lideratge
2. El model mediacional de liderazge en l'esport
3. El modelo multidimensional de liderazgo en l'esport
4. La teoria de liderazge transformacional en l'esport i l'exercici físic

6. Tema 6: La cohesió en l'activitat física, l'esport i l'exercici físic

1. Concepte de cohesió
2. Avaluació de la cohesió
3. La cohesió en l'esport. Factors que interaccionen amb la cohesió
4. Cohesió i rendiment
5. La cohesió en el context de l'exercici. Factors que interaccionen amb la cohesió
6. Estratègies d'intervenció sobre la cohesió: Team building

7. Tema 7: L'atribució en l'esport i l'exercici físic

1. Concepte d'atribució en l'esport i l'exercici físic
2. Principals teories sobre l'atribució
3. Biaixos atribucionals
4. Avaluació de les atribucions
5. Conseqüències afectives de les atribucions
6. Reentrenament atribucional

8. Tema 8: L'autoconfiança i l'autoeficàcia en l'esport i l'exercici físic

1. Concepte d'autoconfiança.
2. Beneficis de l'autoconfiança.
3. Model conceptual de la confiança en l'esport.
4. Avaluació de l'autoconfiança en l'esport.
5. Concepte d'autoeficàcia.
6. Fonts d'informació de l'autoeficàcia.
7. Avaluació de l'autoeficàcia.
8. Maneres de millorar l'autoconfiança i l'autoeficàcia

9. Tema 9: L'agressió i violència en l'esport

1. Concepte d'agressió i violència en l'esport
2. Principals teories sobre l'agressió en l'esport
3. El fenomen dels grups violents a l'esport
4. Iniciatives i recomanacions per lluitar contra la agressió i la violència a l'esport
5. Programes d'intervenció per la prevenció de la violència a l'esport

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes de teoria	45,00	100
Pràctiques en aula	15,00	100
Elaboració de treballs en grup	20,00	0
Elaboració de treballs individuals	10,00	0
Lectures de material complementari	5,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	20,00	0
Preparació de classes de teoria	15,00	0
Resolució de casos pràctics	20,00	0
TOTAL	150,00	

METODOLOGIA DOCENT

Les activitats presencials tenen una duració de 60 hores: 45 hores de classes teòriques i 15 hores de sessions pràctiques i activitats auto-formatives (exercicis en grup a l'aula, discussió col·lectiva de resultats).

La metodologia docent utilitzada en el desenvolupament d'aquesta assignatura inclourà els següents mètodes:

- Exposicions tècniques per part del professorat: presentació i anàlisi a l'aula dels conceptes i teories clau de la Psicologia Social de l'Activitat Física i l'Esport, mitjançant lliçó magistral i desenvolupament de dinàmiques a l'aula.
- Pràctiques i activitats realitzades per l'estudiantat a l'aula.
- Tutories presencials i/o virtuals a través de TIC.
- Treball autònom de l'estudiantat fora de l'aula, elaborant pràctiques individuals i en grup.
- Presentacions dels treballs pràctics realitzats pels i les estudiants.

Les pràctiques i activitats a desenvolupar (el seu contingut, manera de realització i data de lliurament o exposició) seran comunicades presencialment en classe com a través de l'aula virtual.

Per a un correcte desenvolupament de les classes presencials, i per a garantir les millors condicions de convivència, a continuació, es detallen les següents pautes de comportament en classe i les interaccions o comunicacions amb el professorat de l'assignatura:

1. En tot moment el respecte i l'educació han de ser la base en les relacions que es desenvolupen entre l'alumnat i el professorat.

2. Cal entrar a l'aula amb puntualitat i romandre en ella durant el desenvolupament complet de les sessions de classe.
 3. El professorat té establert l'horari setmanal d'atenció a estudiants, que és públic i accessible en la web dels seus departaments respectius.
 4. El correu electrònic, si el professorat té tutoria electrònica, pot constituir una eina de comunicació entre l'alumnat i el professorat. Per a fer un bon ús:
 - S'ha d'utilitzar exclusivament el compte de correu de la Universitat (@alumni.uv.es).
 - Els remitents han d'identificar-se per complet (nom, assignatura i grup).
 - Prèviament, s'ha de comprovar que la informació requerida no està en la web o en aula virtual.
 - La consulta o informació requerida ha de ser ajustada a les possibilitats de la comunicació escrita.
 - Abans d'insistir, fa falta comprovar que ha passat el temps raonable perquè un correu electrònic enviat s'haja pogut contestar (mínim de 48 hores laborables).
 - Es prega **NO ENVIAR CAP TREBALL PER EMAIL**, tan sols s'admetrà en cas de ser específicament demanat pel professorat. En cas de recepció d'un treball adjunt no demanat, es donarà per no rebut.
 5. Una atenció adequada a l'aula requereix no usar telèfons mòbils llevat que el professorat el demane per a alguna mena d'activitat. Els mòbils han d'estar apagats o en manera avió, fora de la taula.
 6. Els ordinadors i tauletes s'han d'utilitzar únicament per al desenvolupament de la docència de la matèria, encara que el professorat podria sol·licitar que no s'usaren si així ho aconsella la metodologia docent que proposen.
 7. L'enregistrament de les sessions de classe **NO** està permesa. Només en circumstàncies excepcionals, amb l'autorització expressa de professorat i companys, es podrà realitzar l'enregistrament d'una sessió lectiva.
 8. S'ha de contribuir a l'adequat manteniment de tots els recursos docents, cuidant el mobiliari de l'aula, procurant mantindre en tot moment les condicions de neteja, vetlar pel correcte ús dels materials audiovisuals (ordenadors, projectors, etc.) i qualsevol tipus de material (llibres, proves d'avaluació, programes d'intervenció...) que s'utilitzen en classe.
 9. Cal guardar silenci en classe llevat que es desenvolupen activitats de treball en grup, debat, etc. a proposta del professorat.
 10. Conèixer i complir els deures establits a l'article 13 del Reial decret 1791/2010, de 30 de desembre, pel qual s'aprova l'Estatut de l'Estudiant Universitari (<https://www.boe.es/boe/dias/2010/12/31/pdfs/boe-a-2010-20147.pdf>).
- El professorat pot aplicar les mesures que considere oportunes i proporcionades per a salvaguardar el bon funcionament i convivència a l'aula.

AVALUACIÓ

L'avaluació sumativa es portarà a terme al final del procés d'ensenyament-aprenentatge, considerant els següents aspectes:

- la presentació i defensa dels treballs teòrics o teòric-pràctics
- la realització d'una prova escrita sobre els coneixements teòrics bàsics de l'assignatura
- el nivell de participació e implicació personal de l'alumnat, tant en les activitats d'aula com en aquelles que es realitzen fora d'ella.

Amb la següent ponderació:

- Nota de la prova objectiva dels continguts teòrics: 70%
- Nota de les tasques obligatòries dels continguts pràctics: 30%

La nota de cada pràctica serà ponderada en funció de la quantitat d'hores de treball i complexitat de cada pràctica.

Per a poder superar l'assignatura, el/la alumne haurà d'assolir, al menys, un 3.5 sobre 7 en l'examen teòric i un 1.5 sobre 3 en les pràctiques.

El professorat podrà suggerir activitats voluntàries que podran ser tingudes en compte per pujar nota. En qualsevol de les activitats, tant les obligatòries com les voluntàries, **UN TREBALL QUE DENOTE PLAGI O REALITZACIÓ AMB SISTEMES D'INTEL·LIGÈNCIA ARTIFICIAL (e.g., chatGPT o similars) SIGNIFICARÀ EL SUSPENS AUTOMÀTIC EN LA CONVOCATÒRIA ON ES PRODUÏSCA, independentment que la resta de treballs i examen estiguen aprovats.**

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Castillo, I., y Álvarez, O. (2023). *Psicología Social de la actividad física, el deporte y el ejercicio*. McGraw-Hill.

Complementàries

- Álvarez, O., Falco, C., Estevan, I., Molina-García, J., y Castillo, I. (2013). Intervención psicológica en un equipo de gimnasia rítmica deportiva: Estudio de un caso. *Revista de Psicología del Deporte*, 22 (2), 395-401.
- Balaguer, I. (2007). Clima motivacional, calidad de la implicación y bienestar psicológico: Una propuesta de intervención en equipos deportivos. En A. Blanco y J. Rodríguez Marín (Eds.), *Intervención Psicosocial* (pp. 135-162). Madrid: Prentice-Hall.
- Castillo, I., Adell, F. L., y Álvarez, O. (2018). Relationships between personal values and leadership behaviours in basketball coaches. *Frontiers in psychology*, 9, 1661. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2018.01661>

- Castillo, I., Molina-García, J., Estevan, I., Queralt, A., Álvarez, O. (2020). Transformational teaching in physical education and students' leisure-time physical activity: the mediating role of learning climate, passion and self-determined motivation. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 17(13), 4844. <https://doi.org/10.3390/ijerph17134844>
- Estevan, I., Álvarez, O., y Castillo, I. (2015). Autoeficacia percibida y rendimiento técnico-táctico en taekwondistas universitarios. *Cuadernos de Psicología del Deporte*, 16(2), 51-64.
- Knight, C. J., y Newport, R. A. (2018). Understanding and working with parents of young athletes. En C. J. Knight, C. G. Harwood, y D. Gould (Eds.), *Sport Psychology for young athletes* (pp. 303-314). Routledge.
- Weinberg, R. S., y Gould, D. (2007). *Fundamentos de psicología del deporte y del ejercicio físico* 4ª edición. Madrid: Editorial médica panamericana S.A.